

Ljutomera proti Ormožu k bazenom za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož. Med pisano pobrežniško množico sta žareli dve novi zvezdici: dva (2) mladostna ozkokljuna liskonožca. Ves čas sta živahno plavala sem ter tja in pobirala hrano z vodne gladine. Umirila se nista niti ob pripravah na počitek; stopila sta na kopno in se toliko časa čedila in urejala, da je zmanjkalo svetlobe za opazovanje. Glede na podatke (Acrocephalus 21 (101): 171-216, Božič, L. (2001): Poročilo Nacionalne komisije za redkosti o opazovanjih redkih vrst ptic 1997-2000. [Acrocephalus 22 (106-107): 109-113] so bazeni za odpadne vode ključna vrstna lokaliteta v Sloveniji, kjer se ozkokljuni liskonožec pojavlja bolj ali manj redno.

Ana Klemenčič, Ormoška c. 45, 9240 Ljutomer

DUPLAR *Columba oenas*

Stock Dove – one (1) at Središče ob Dravi on January 31st 2001; first winter record of this species along the Lower Drava in Slovenia (NE Slovenia)

V središču ob Dravi stanujem ob robu naselja, kjer naš sadovnjak sega do potoka. Na drugi strani potoka so polja, ki so le nekaj sto metrov oddaljena od dravske loke. Dne 31.1.2001, okoli 10. ure dopoldne, sem skozi okno videl, kako je v sadovnjak priletel duplar. Ptico sem prepoznal z lahkoto, saj sem tri (3) osebkke študijsko opazoval že 14.11.2000 le nekaj sto metrov od doma, ko so sedeli na električni žici med turškimi grlicami *Streptopelia decaocto*. Čez kakšno uro je že sedel na starem borovcu v našem sadovnjaku, od okna oddaljen dobrih 30 metrov. Medtem ko sem skočil v pritličje po daljnogled, je zletel na bližnjo njivo in tam v družbi drugih ptic pobiral ostanke koruzne silaže. V naslednjih dneh ga nisem več opazil. Z duplarji sem se potem še večkrat srečal spomladi in poleti ter ugotovil, da so pri nas uspešno gnezдили. Zanimivo je, da zimski atlas [SOVINC, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. TZS, Ljubljana] duplarja sploh ne omenja. Raziskava duplarja na masovnih prenočiščih pa kaže, da ta prezimuje npr. na Dunaju [HOCHBNER, T. & O. SAMWALD (1996): Untersuchungen zu Schlafplatzverhalten und Aktionsraum der Holtaube (*Columba oenas*) in Wien. Egretta 39 (1-2): 1-54]. Ker so pozimi duplarje na SV Slovenije opazovali tudi drugi, menim, da je zimsko pojavljanje oz. prezimovanje te vrste novo ali pa vsaj doslej spregledano. Nujno bi bilo treba zbrati kar največ podatkov.

Jure Kočevar, Šolska 2a, 2277 Središče ob Dravi

NORTHERN THREE-TOED WOODPECKER *Picoides tridactylus*

Triprsti detel – med 7.8. in 11.8.2000 je bil v pragozdnem ostanku Rajhenavski Rog opravljen monitoring za to vrsto: samec se je prehranjeval izključno na suhih jelkah *Abies alba* 7.8. dve uri, 8.8.

uro in pol, 9.8. sedem ur, 10.8. dve uri in 11.8. tri ure. Dne 9.8. se mu je občasno pridružil še en samec (Kočevski Rog, J Slovenija).

From August 7th to 11th 2000, the vegetation in one of the gaps in the virgin forests remains Rajhenavski Rog (S Slovenia) was studied by three students and an assistant from the Faculty of Forestry in Ljubljana. Through the entire week we could listen to a monotonous and constant drumming by a male Northern Three-toed Woodpecker on two dried up fir trees *Abies alba* near the gap. On Monday August 7th, the woodpecker was feeding in the fir trees for 2 hours, on Tuesday for 1 hour and a half, on Wednesday for no less than for 7 hours (from 9.00 to 16.00 h), when it was occasionally joined by another male, on Thursday for 2 hours, and on Friday for 3 hours. It is interesting that it fed only on the two dried away firs and at no time on the neighbouring alive fir trees (presumably due to the resin sacs kept by live firs in their bark, which probably drives away the insects). And as the woodpecker did not pay much heed to our presence, we could have a really good look at it. Even more interesting, however, was its manner of feeding. In the older firs the bark cracks into more or less rectangular scales. The woodpecker initially hit each scale with its bill once or twice from below (as if trying to undercut it), then leaned and removed it from the side to collect the eventual insects. The scales were flaked off in 10 to 20 cm wide horizontal strips. Then the woodpecker climbed a little higher and began with the flaking off procedure in the next row of scales. On Friday, when we were due to leave, the ground around the firs was virtually covered with scales.

Željko Šalamun, Stara Nova vas 3b, 9242 Križevci pri Ljutomeru

ČOPASTI ŠKRJANEC *Galerida cristata*

Crested Lark – roadside winter counting of Crested Larks in expansive snowed up countryside of Dravsko and Ptujsko polje (NE Slovenia). Crested Larks were counted from car at two road sectors: 6 ex. on Dravsko polje (7th km of the road) and 22 ex. on Ptujsko polje (10th km of the road). Crested Larks were in groups of 2 to 8 ex., and on Dravsko polje one dead specimen was also found near the road. Crested Larks were observed only at the sectors surrounded by large snowed up fields.

Na božični dan, 25.12.2001, sem se odpravil po svoji že tolikanj prevoženi poti od Poljčan do Moškanjcev. Tega dne je bilo nižavje na Dravskem in Ptujskem polju povsem pod snegom. Že kar nekaj časa je minilo, odkar mi je Borut Štumberger pripovedoval o zamisli štetja čopastih škrlancev ob cestah v zimskem času, ko se jih tu, na skoraj edini kopni zaplati po obilnem sneženju, zbere večje število, neredko tudi v skupinah [SOVINC, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana]. Zamisel se mi je zdelo smiselno preizkusiti kar med vožnjo. Štel sem v

pozmem popoldanskem času, ko se je sonce že nagibalo proti zatonu, okoli 15. ure. Na cesti med Zgornjo Hajdino in Lovrencem na Dravskem polju (okoli 7 km) sem naštel šest (6) osebkov, na cesti med Moškanjci in Ptujem (okoli 10 km) pa 22 osebkov. Podatek, da sem na cesti Moškanjci-Ptuj okoli 12. ure naštel le 8 osebkov, da misliti, da morda le ni vseeno, kdaj se štetja lotimo. Skupine čopastih škrjancev so v mojem primeru štele od 2 do 8 osebkov. Opazoval sem jih le na odsekih ceste, ki so jih obdajala obsežna zasnežena polja, v naseljih jih ni bilo. Obcestno posedanje, še posebej ob glavni, zelo prometni cesti pa ni vedno povsem varno, saj se čopastim škrjancem kljub njihovi veliki spretnosti ne posreči vselej izmakniti drvečim avtomobilom. Pri Apačah sem tako našel povožen odrasel osebek. Kljub temu pa čopasti škrjanci kljub svoji relativni pogostosti ob cestah niso velikokrat žrtev trkov z avtomobili (lastni podatki). Morda bi se kazalo zimskega štetja čopastih škrjancev ob cestah v prihodnje lotiti temeljiteje, saj je njihovi veliki ogroženosti navkljub znanje o tej vrsti v Sloveniji še vedno bolj pičlo.

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenija

KMEČKA LASTOVKA X MESTNA LASTOVKA *Hirundo rustica x Delichon urbica*

Barn Swallow x House Martin – a cross-breed between Barn Swallow and House Martin caught and ringed at Pristavica near Rogaška Slatina (E Slovenia) on September 13th 2001; only 5 cross-breeds caught and determined in Slovenia until 1998

V letu 2001 sem odkril prenočišče kmečkih lastovk *Hirundo rustica* v trtišču v bližini Rogaške Slatine v Pristavici ob Sotli. Prenočevale so v trtišču *Phragmites australis*. Dne 13.9.2001 sem pri obročkanju naštel na nekoliko nenavadno lastovko. Na pogled je bila podobna mladi kmečki, le da je bil temni pas na prsih zgolj nakazan, rep vrezan, trtica pa bela. Takoj sem vedel, da v roki držim križanca med kmečko in mestno lastovko. Križanci imajo grlo in čelo oker barve, tako kot mlade kmečke lastovke, in tudi v tem primeru je bilo tako. V Sloveniji je bilo do leta 1998 ujetih oziroma pravilno determiniranih le 5 križancev [ŠERE, D. (2000): Ornitološke novice za obročevalce št. 3. PMS].

Zdravko Podhraški, Na livadi 16a, 3250 Rogaška Slatina

MODRA TAŠČICA *Luscinia svecica*

Bluethroat – 1st-year female caught on September 16th 2000 in thermophilous shrub stand at Tezno in Maribor; first data after 1910 for the wider surroundings of Maribor (NE Slovenia)

Zadnji podatek o modri taščici za Maribor navaja sloviti Otmar Reiser, in sicer osebek samca iz leta 1910, ki je bil podarjen takratnemu mestnemu Muzeju [REISER, O. (1925): Die Vogel von Marburg an der Drau. Naturwissenschaft-

lichen Verein in Steiermark, Graz]. Reiser tudi piše, da je bila pred tem pogosto opažena v dravski loki med Mariborom in Ptujem. Tod bi naj celo gnezдила, kar pa ni bilo dokončno dokazano. S trstičem poraščena mrtvica Črna mlaka v Dupleku je bila njeno priljubljeno počivališče ob selitvi. To pa so tudi edini podatki o modri taščici za Maribor in bližnjo okolico doslej. Dne 16. 9. 2000 sem na Tezmem v Mariboru še v jutranjem mraku v mrežo ujel prvoletno samico modre taščice. Po biometričnih meritvah je bila obročkana in izpuščena. Habitat je suh grmovni sesto iz vrbe, breze, krhlike in robide pod visoko napetostnim daljnovodom na robu gozda Dobrava. Iz dosedanjih izkušenj moram povedati, da je omenjeni predel za seleče se ptice pevke dokaj pomemben kot počivališče in bogat z viri hrane. Je tudi eden izmed redkih večjih grmovnih predelov, preživelih na robu mesta. Tako smo pred nedavnim izgubili biološko bogato termofilno grmovno pobočje nad Račjim dvorom, leta 1999 pa so bila uničena tudi grmovna pobočja v Košakih. V obeh primerih je šlo za obnove vinogradov. Po dolgih devetdesetih letih "praznine" je ujeta modra taščica v Mariboru, kljub skrb vzbujajočemu uničevanju naravnih predelov s strani kmetijcev in urbanistov, razveseljiv in favnistično zanimiv dogodek.

Franc Bračko, Gregorčičeva 27, 2000 Maribor

POGORELČEK *Phoenicurus phoenicurus*

Common Redstart – male at Ribčev Laz near Lake Bohinj looking out for food from a heap of branches within a group of densely packed weekend houses on July 28th 2001 (Julian Alps, NW Slovenia)

V Ribčevem Lazu pri Bohinjskem jezeru smo Damijan, Mitja in avtorica prispevka dne 28.7.2001 med gosto posejanimi vikendi opazovali samca pogorelčka. Skupaj s tremi šmarnicami *Phoenicurus ochruros* si je prežo izbral na kupu odžaganega vejevja. Prav mogoče je, da se je med preostalimi "šmarnicami", ki so posedale po strehah in ograjah, skrivala še kakšna samica ali letošnji mladič pogorelčka. Tem smo namreč namenili premalo pozornosti, poleg tega pa smo bili brez daljnogleda.

Katarina Denac, Gorkičeva 14, 1000 Ljubljana

PROSNIK *Saxicola torquata*

Common Stonechat – male and females in Pristavška dolina (Sotla river basin) on December 9th 2001; a rare winter record for the E part of Slovenia

Dne 9.12.2001 sem v dolini reke Sotle, v Pristavški dolini in še nekaterih manjših dolinah, ki gravitirajo na to območje, popisoval velike srakoperje. Snega še ni bilo, mrz pa je že močno pritiskal z -11°C. Okrog 10. ure sem pregledoval Pristavško dolino. Nekako v sredini se ji priključi manjša dolinica z Zibiškim potokom. In prav ob